

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, ve věci

žalobce: **Z. Š.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Lubomírem Poláchem
sídlem Zámecké nám. 42, 738 01 Frýdek-Místek

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2023, č. j. KUZZL 50202/2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 7. 8. 2023 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2023, č. j. KUZZL 50202/2023 („napadené rozhodnutí“), kterým zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Zlína („stavební úřad“) ze dne 16. 2. 2023, č. j. MMZZL 036126/2023 („rozhodnutí stavebního úřadu“).

2. Tímto rozhodnutím stavební úřad nařídil žalobci odstranění celkem čtyř objektů umístěných na pozemku parc. č. X v k. ú. X, jelikož byly provedeny bez příslušného opatření stavebního úřadu, a nebyly dodatečně povoleny. Jednalo se o dvě staveništní buňky o rozměrech 4,5 x 2,5 x 3,5 m uložené na betonovém základu, který byl umístěn na terénu. Před jejich vstupem byla terasa rozměrech 2,5 x 1 m. Buňka č. 1 byla na pozemek umístěna v roce 2005, buňka č. 2 pak v roce 2011. Dalším objektem byla maringotka umístěná na pozemek v roce 1997 o rozměrech 2,5 x 5 x 3,5 m, před jejímž vstupem se nacházelo dřevěné schodiště. Čtvrtým objektem byl dřevěný domek o rozměrech 3 x 3 x 3 m umístěný na kovové konstrukci zabetonované do betonového základu. Ten byl na pozemku postaven v roce 2008.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Námitky žalobce byly založeny na tvrzení, že ve vztahu k jednotlivým objektům nebyly naplněny podmínky pro jejich odstranění. V době umístění objektů maringotky a staveništní buňky č. 1 totiž k jejich umístění nebylo potřeba žádné rozhodnutí ani jiný úkon stavebního úřadu. O tom byl žalobce také ubezpečen pracovníky stavebního úřadu. Oplocení pozemku žalobce v roce 1998 řádně ohlásil, je proto nesmyslné se domnívat, že by vůči zbývajícím objektům zákonné požadavky nesplnil. Uplatňování veřejné moci musí být postaveno najisto, nikoliv pouze na domněnkách ohledně měnícího se právního výkladu.
4. Maringotka i staveništní buňka č. 1 jsou výrobkem plnicí funkci stavby ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Výrobek plnicí funkci stavby je ve stavebním zákoně nově zavedenou kategorií odlišnou od staveb, kam spadají výrobky, které nevznikly stavební nebo montážní technologií, ale použitím např. strojírenské technologie. Jedná se tedy o nově zavedený pojem, který rozšířil do té doby užívanou definici stavby. Jelikož ale v době umístění maringotky i staveništní buňky č. 1 na pozemek tato kategorie ještě neexistovala, nemohlo se jednat o stavby, a tudíž nemohlo být k jejich umístění vyžadováno jakékoliv opatření stavebního úřadu. Správní orgány v této souvislosti odkazovaly na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2010, č. j. 10 Ca 280/2008-78. Jedná se však o rozsudek ojedinělý, který nebyl potvrzen Nejvyšším správním soudem.
5. Dále žalobce s odkazem na usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 2. 1997, sp. zn. II. ÚS 295/95, namítal, že jelikož nebyla staveništní buňka zpracována do věci nové, nemohlo se jednat o stavbu, a nemohlo proto být v režimu zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) [„stavební zákon 1976“], vedeno řízení o jejím odstranění. Žalovaný odklon od tohoto přístupu neodůvodnil.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí podrobně odůvodnil, že všechny čtyři objekty v době jejich umístění na pozemek opatření stavebního úřadu vyžadovaly. Optikou stavebního zákona jsou sice maringotka i staveništní buňka č. 1 výrobky plnicí funkci stavby. Oba objekty však bylo třeba posuzovat nikoliv podle úpravy aktuální, ale podle úpravy účinné v době jejich umístění na pozemek. Na ten byly umístěny za účelem užívání jako rekreační objekty a v této souvislosti k nim byly montážní technologií připevněny schody a terasa. Oba objekty naplnily definici stavby podle stavebního zákona 1976. Vzhledem k tomu, že žalobce nepožádal o dodatečné povolení, nezbylo než naříditi odstranění všech čtyř objektů. Oplocení pozemku nebylo předmětem řízení, a proto se jím správní orgány nezabývaly. Je

ale nesprávné se domnívat, že pokud se na pozemku nachází legální stavba, pak musí být legální automaticky také všechny další stavby, které žalobce na pozemek umístil.

IV. Posouzení věci

7. Žaloba **není** důvodná.
8. Správní orgány dospěly k závěru, že v době umístění na pozemek žalobce vyžadovaly nějaké opatření stavebního úřadu všechny čtyři posuzované objekty, a proto nařídily odstranění maringotky, staveništní buňky č. 1, dřevěného domku i staveništní buňky č. 2. Žalobce v žalobě rozporoval nutnost opatření stavebního úřadu pouze u objektu maringotky a staveništní buňky č. 1, které byly na pozemek umístěny ještě za účinnosti stavebního zákona 1976. Ke zbývajícím objektům dřevěného domku a staveništní buňky č. 2, které byly na pozemek umístěny za účinnosti stavebního zákona, ničeho nenamítal. Soud proto dřevěný domek a staveništní buňku č. 2 neposuzoval a napadeným rozhodnutím se zabýval pouze ve vztahu k maringotce a staveništní buňce č. 1.
9. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídí stavební úřad vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi odstranění stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
10. Pokud je stavba provedena bez vyžadovaného opatření stavebního úřadu nebo v rozporu s ním, jedná se o černou stavbu, při jejímž zjištění stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby. V tomto řízení pak správní orgány posuzují pouze dvě otázky. Zaprvé, zda stavba před svou realizací vyžadovala nějakou formu opatření nebo rozhodnutí stavebního úřadu, a jestli stavebník tímto povolením disponuje. Zadruhé, zda byla stavba dodatečně povolena. Pokud totiž stavba nějakou formu opatření nebo rozhodnutí stavebního úřadu vyžadovala, ale to vydáno nebylo, umožňuje zákon (za kumulativního splnění několika zákonných podmínek), aby byla taková černá stavba dodatečně povolena.
11. Jádrem sporu pak byla otázka, zda maringotka a staveništní buňka č. 1 byly stavbami, které vyžadovaly nějakou formu opatření stavebního úřadu. Tuto otázku je přitom třeba posoudit podle právní úpravy účinné v době umístění objektů na pozemek, tj. dle stavebního zákona 1976 a jeho prováděcích předpisů. Pojem „výrobek plnící funkci stavby“ je z tohoto důvodu pro posouzení věci irelevantní, stejně jako skutečnost, zda objekty pod tuto definici spadají. Stavební zákon 1976 totiž tento pojem neznal. Pro věc tak nejsou podstatné ani závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2010, č. j. 10 Ca 280/2008-78, s nimiž žalobce polemizoval. Soud se proto dále zabýval tím, zda maringotka a staveništní buňka č. 1 naplnily definici stavby podle předpisů platných v době jejich umístění na pozemek.
12. Maringotka byla na pozemek umístěna v roce 1997, tedy za účinnosti vyhlášky č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebním řádu („vyhláška“). Podle § 1 odst. 1 této vyhlášky se za stavbu považují veškeré stavby bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel, nebo dobu trvání (k tomu vyhláška obsahovala demonstrativní výčet staveb). Staveništní buňka byla na pozemek umístěna v roce 2005, kdy tuto definici upravoval § 139b odst. 1 stavebního zákona 1976, podle kterého se za stavbu považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání.
13. V obou případech se tedy uplatní shodná a značně obecná definice, která nestanovuje žádné velikostní parametry, ani technický způsob provedení stavby. Není určující, z jakých materiálů má být stavba provedena, ani způsob jejího využití a doba trvání (srov. rozsudek

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. P.

Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2012, č. j. 29 A 55/2011-86). Soud tak nevidí důvod, proč by pod tuto definici nemohla spadat také maringotka či staveništní buňka. Tato skutečnost ostatně přímo vyplývá z dalších ustanovení stavebního zákona 1976, která upravují stavební povolení.

14. Podle § 55 odst. 1 stavebního zákona 1976 se stavební povolení vyžaduje, pokud tento zákon a prováděcí předpisy k němu nebo zvláštní předpisy nestanoví jinak, u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání Výjimky z požadavku na stavební povolení stanovil § 56 téhož zákona. Podle § 56 písm. c) stavebního zákona 1976 se tak stavební povolení ani ohlášení mimo jiné nevyžaduje u krátkodobých přenosných zařízení, jako prodejní stánky, konstrukce a zařízení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov (podtržení doplněno soudem).
15. Obecně tedy platí, že každá stavba vyžaduje stavební povolení, pokud zákon nestanoví jinak. Jednou z výjimek, kdy stavba nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení, je, pokud se jedná o krátkodobě umístěné přenosné zařízení. I toto přenosné zařízení, jako právě maringotka či staveništní buňka, je tak stavbou ve smyslu stavebního zákona 1976. Taková stavba pak nepotřebuje žádné opatření stavebního úřadu jen v případě jejího krátkodobého umístění na pozemku. Jelikož byly maringotka a staveništní buňka č. 1 na pozemek žalobce prokazatelně umístěny za účelem dlouhodobého užívání k rekreaci (maringotka od roku 1997, staveništní buňka č. 1 od roku 2005), tato výjimka se na ně nevztahovala. Oba objekty tedy byly stavbami, které vyžadovaly stavební povolení. Ke stejnému závěru dospěl již Krajský soud v Plzni ve skutkově a právně obdobné věci v rozsudku ze dne 21. 6. 2001, č. j. 30 Ca 446/99-27, a soud nevidí důvod se od něj odchýlit. Ostatně závěry tohoto rozsudku byly potvrzeny např. zmíněným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2012, č. j. 29 A 55/2011-86.
16. Ve věci navíc nebylo sporné, že žalobce objekty na pozemek dlouhodobě umístil za účelem rekreace. Stavby pro individuální rekreaci byly pak podle § 2 vyhlášky (maringotka) a podle § 139b odst. 2 stavebního zákona 1976 (staveništní buňka č. 1) jednoduchými stavbami. Ty přitom nespádají mezi stavby, které nepotřebují ke svému umístění na pozemek rozhodnutí o umístění stavby podle § 9 odst. 3 vyhlášky, resp. podle § 32 odst. 2 stavebního zákona 1976. Žalobce byl tudíž povinen k umístění objektů získat nejen stavební povolení, ale také územní rozhodnutí.
17. Na základě výše uvedeného je tak zřejmé, že maringotka i staveništní buňka č. 1 vyžadovaly opatření stavebního úřadu, kterými žalobce nedisponoval. Jelikož v zákonem stanovené lhůtě nepodal žádost o dodatečné povolení staveb, nebyly stavby ani dodatečně povoleny. Správní orgány tak postupovaly v souladu se zákonem, pokud nařídily odstranění objektů na pozemku žalobce.
18. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani ničím nepodložené tvrzení žalobce, že jej v minulosti úředníci stavebního úřadu ubezpečovali o tom, že takové opatření není třeba. Stejně tak je pro věc nerozhodné, že žalobce v roce 1998 ohlásil stavbu plotu na dotčeném pozemku. Tato skutečnost totiž – na rozdíl od přesvědčení žalobce – neprokazuje, že žalobce disponoval potřebným opatřením stavebního úřadu ve vztahu k maringotce a staveništní buňce č. 1. Žalovaný se sice k námitce týkající se oplocení ve svém rozhodnutí výslovně nevyjádřil, nicméně soud tento dílčí nedostatek odůvodnění nepovažuje za důvod, pro nějž by měl rozhodnutí žalovaného zrušit. Neopodstatněnost této námítky totiž vyplývá jak ze zevrubné argumentace žalovaného k jednotlivým objektům, tak i z logiky věci – ze

skutečnosti, že jedna stavba byla ohlášena, nevyplývá, že opatřením stavebního úřadu disponuje i stavba zcela jiná.

19. Konečně Ústavní soud v žalobcem namítaném usnesení ze dne 19. 2. 1997, sp. zn. II. ÚS 295/95, pouze konstatoval, že v dané věci byla přenosná buňka zpracována do věci nové, a tudíž správní orgány rozhodovaly o odstranění stavby, nikoliv o odstranění staveništní buňky. Z toho ale nelze dovozovat, že nebyla-li staveništní buňka zapracována do věci nové, nelze vést řízení o jejím odstranění coby stavby dle stavebního zákona 1976. Výše bylo podrobně vyargumentováno, proč je staveništní buňka č. 1 stavbou ve smyslu stavebního zákona 1976; její nezpracování do věci nové nehraje v tomto ohledu žádnou roli.

V. Závěr a náklady řízení

20. Žalobce k žalobě připojil listinné důkazy, které ale byly součástí správního spisu, jímž se v soudním řízení správním dokazování neprovádí. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. listopadu 2024

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu